

Zuyd Hogeschool

B Verpleegkunde + Bijzonder kenmerk Interprofessioneel opleiden en samenwerken (IPOS)

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In oktober 2019 is de bestaande hbo-bachelor opleiding Verpleegkunde van Zuyd Hogeschool bezocht door een visitatiepanel van NQA. Het betreft de voltijd- en de duale opleiding, met daarbinnen verschillende programma's toegesneden naar de vooropleiding van de student. De opleiding (beide varianten) wordt aangeboden in Heerlen.

Het panel beoordeelt de opleiding (voltijd- en duale variant) als **positief**.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoet**.

Het panel stelt vast dat de opleiding met de beoogde leerresultaten aansluit bij het landelijke opleidingsprofiel Bachelor Nursing 2020 en daar een eigen inkleuring aan geeft. Het profiel van de opleiding Verpleegkunde aan Zuyd Hogeschool komt tot uitdrukking in zes opleidingsthema's, die gerelateerd zijn aan regionale ontwikkelingen: Preventie, Interprofessioneel Samenwerken, Meetinstrumenten, Technologie in de zorg, Zorg voor ouderen en Wijkgerichte zorg. De eindkwalificaties van de opleiding zijn ingekleurd met deze thema's. Het panel is van mening dat de opleiding hiermee proactief inspeelt op regionale vraagstukken.

Uitgesproken positief is het panel over de wijze waarop de opleiding erin slaagt actuele ontwikkelingen en discussies een plaats te geven in het curriculum. Zo onderscheidt de opleiding vier integrale zorggebieden: voorzorg, gemeenschapszorg, laagcomplexe- tot complexe zorg en hoogcomplexe zorg. In de ogen van het panel draagt dit bij aan het borgen van de toekomstbestendigheid van het onderwijsprogramma, mits er een juiste en continue afstemming met de beroepspraktijk bestaat. Een risico is dat door het koppelen van leerinhouden aan de zorggebieden de opleiding (te) ver vooruit loopt op ontwikkelingen in het werkveld en het onderwijs.

De bacheloropleiding Verpleegkunde aan Zuyd Hogeschool leidt breed inzetbare en innovatieve verpleegkundigen op, met specifieke aandacht voor de context van de regio Zuid-Limburg. Studenten specialiseren zich naar zorggebied, maar zijn na afronding van de opleiding breed inzetbaar in diverse zorgcontexten.

De opleiding heeft de CanMEDS-rollen en kernbegrippen doorvertaald naar leeruitkomsten, conform landelijke afspraken en afstemming. Er zijn generieke formuleringen gehanteerd, om ruimte te houden voor een meer specifieke inkleuring per variant. De leeruitkomsten zijn gelijk voor zowel de duale- als de voltijdvariant (en de verschillende opleidingsprogramma's daarbinnen).

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoet**.

Het panel constateert dat de opleiding een gevarieerd aanbod aan onderwijsprogramma's biedt dat goed aansluit bij de capaciteiten, vooropleiding en interesses van studenten en de behoeften van het werkveld. Deze onderwijsprogramma's maken deel uit van de duale- of voltijdvariant van de opleiding. Het panel constateert dat de inhoud van het onderwijs aansluit bij het opleidingsprofiel BN2020. De inrichting en opzet van de programma's maken het voor studenten mogelijk om de leeruitkomsten te realiseren.

De opleiding kent met het nieuwe curriculum een logische opbouw in leerjaren en modules, waarbij in de eerste twee leerjaren elk van de vier zorggebieden (Voorzorg, Gemeenschapszorg, Laagcomplex tot Complexe zorg en Hoogcomplex zorg) in één module centraal staan. Studenten werken vanaf de start van de opleiding binnen de modules aan het ontwikkelen van het onderzoekend vermogen. Ook is IPOS (Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken) vanaf de start van de opleiding integraal onderdeel van de modules die studenten volgen. Het praktijkleren aan de hand van kritische beroepssituaties stelt studenten in staat te werken aan de IPOS competenties. Zuyd Hogeschool bevindt zich in een grensregio en de opleiding speelt hier met het internationaliseringsaanbod naar mening van het panel goed op in.

De begeleiding van studenten vindt plaats op de opleiding en in de praktijk. Studenten zijn positief over de begeleiding van studiecoaches op de opleiding, maar ervaren de begeleiding in de praktijk wisselend. Het panel constateert dat de opleiding adequate maatregelen neemt bij signalen over de begeleiding in de praktijk.

Het panel stelt vast dat docenten over relevante kennis en (praktijk)ervaring beschikken. Het werkveld is op verschillende manieren bij de ontwikkeling van het onderwijs aangesloten, onder andere via een werkveldadviescommissie. Naar mening van het panel mag de opleiding de verbinding met het werkveld optimaliseren.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**

Het panel vindt dat er sprake is van een doordacht en functionerend systeem van toetsing, waarbij de visie op toetsing van de opleiding aansluit bij de visie op onderwijs. De toetsing draagt bij aan de ontwikkeling van de eigenschappen, kennis en vaardigheden die de verpleegkundigen van Zuyd Hogeschool typeren. Het panel stelt vast dat de toetsing behorend bij de verschillende onderwijsprogramma's studenten in staat stelt aan te tonen dat zij de CanMEDS-rollen en bijbehorende leeruitkomsten op het aangegeven niveau beheersen. Het panel is zeer positief over de wijze waarop de examencommissie functioneert en de aandacht die de opleiding besteedt aan de (borging van) kwaliteit van toetsing. Het panel constateert dat de opleiding het uitfaserende curriculum daarbij niet uit het oog verliest. De examencommissie monitort de kwaliteit van de toetsing op zowel de afname als beoordeling en ontvangt gevraagd en ongevraagd advies van de toetsdeskundigen.

De opleiding borgt de kwaliteit van de toetsing onder andere door eisen te stellen aan examinatoren, het aanbieden van scholing en het organiseren van kalibratiesessies. Het werkveld wordt daar als externe beoordelende partij in meegenomen.

De vorm van de toetsing en de beoordeling passen bij de setting waarin getoetst wordt. Daarbij streeft de opleiding ernaar zoveel mogelijk geïntegreerd te toetsen, in lijn met het onderwijsontwerp van het 4C-ID model. De opleiding werkt met zowel formatieve als summatieve toetsen. Recent heeft de opleiding daar een andere balans in aangebracht, resulterend in meer formatieve en minder summatieve toetsing. De toetsprogramma's sluiten aan bij het karakter van de verschillende varianten en trajecten die de opleiding aanbiedt.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoet**.

Het panel vindt dat de opleiding een afstudeerprogramma neerzet dat in lijn is met het landelijke opleidingsprofiel BN2020. De afstudeerwerken die het panel heeft gezien zijn van voldoende niveau en relevant voor de verpleegkundige praktijk. Het panel vindt de beoordelingen die het ingezien heeft passend. Er is sprake van een adequate begeleidingsstructuur in de afstudeerfase, waarbij studenten deel kunnen nemen aan thesiskringen, leernetwerken en colleges/workshops. Er is een begeleider vanuit de opleiding en een werkplekbegeleider op de praktijkwerkplek bij het afstuderen van een student betrokken.

Het afstuderen bestaat uit twee onderdelen, Handelen en Advies, met een geïntegreerd praktijklerentraject. In het onderdeel Handelen laten studenten met behulp van een casestudy zien vaardig en kundig te zijn in de verschillende rollen die de verpleegkundige vervult. Studenten tonen in het onderdeel Advies aan dat zij over onderzoekend vermogen beschikken. Via een analyse van een praktijkvraagstuk komen studenten tot een advies ter verbetering van de beroepspraktijk.

Zowel het werkveld als afgestudeerden vinden dat de opleiding opleidt tot startbekwame verpleegkundigen, met een solide basis aan kennis en vaardigheden om verder door te kunnen groeien in zelfstandigheid en in hun positie in de organisatie.

Bijzonder kenmerk Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken

De opleiding voldoet aan de eisen voor het bijzonder kenmerk Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken. Het bijzonder kenmerk is herkenbaar op alle relevante onderdelen van de opleiding. De opleiding is onderscheidend op het gebied van interprofessioneel opleiden, samenwerken en onderzoek door vergaande doorvoering van een interprofessionele aanpak in de eindkwalificaties, de onderwijsleeromgeving, de toetsing alsook de disseminatie van onderzoeksresultaten van eigen onderzoek naar interprofessioneel opleiden en samenwerken.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	9
Schets van de opleiding	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	15
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	19
Standaard 3 Toetsing	25
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	29
Eindoordeel over de opleiding	33
Aanbevelingen	34
Bijlagen	35
Bijlage 1 Bezoekprogramma	36
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	39

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor-opleiding Verpleegkunde van Zuyd Hogeschool. De opleiding kent een voltijd-, deeltijd en duale variant. De deeltijdopleiding valt buiten de scope van de beoordeling. De opleiding bevindt zich in een fase van ontwikkeling waarin het oude curriculum wordt uitgefaseerd. De meeste studenten volgen het nieuwe curriculum. In de beoordeling van de opleiding lag de nadruk op het nieuwe curriculum. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Zuyd Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (september 2018) en de *NQA Handleiding opleidingsvisitaties 2019*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 8 oktober 2019. Het visitatiepanel bestond uit:
Prof. dr. O.O.A.M.J. Timmermans (voorzitter, domeindeskundige)
Drs. G.E., Holwerda (domeindeskundige)
Dr. F. den Hertog - Voortman (domeindeskundige)
Mevrouw M. van Kleef (studentlid)

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel, in samenwerking met mevrouw ir. A. Mulder.

De opleiding maakte onderdeel uit van een visitatiecluster. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen ter beschikking gesteld aan het panel en is een paneloverleg gepland ter voorbereiding van de visitatie. Dit vooroverleg heeft circa twee weken voor het visitatiebezoek plaatsgevonden. De panelleden zijn geïnstrueerd over de werkwijze via de NQA-handleiding en het NVAO-kader. Vervolgens heeft het panel de aanpak, rolverdeling en werkwijze voor het visitatiebezoek besproken. Het panel heeft gesproken over de indrukken en observaties die zijn verkregen vanuit het zelfevaluatierapport en de bijlagen. Ook zijn de meningen over de geselecteerde eindwerken gedeeld. Conform de richtlijnen van het NVAO-kader is er bij twijfel over het niveau of de beoordeling van een eindwerk een tweede panellid als lezer ingeschakeld.

Informatie uit het vooroverleg is uitgewerkt naar een agenda met vraagpunten voor de bezookdag. Waar nodig is contact opgenomen met de opleidingen om de organisatie van de bezookdag verder te stroomlijnen.

Tijdens de bezookdag heeft het panel gesproken met diverse groepen (zie bijlage 1) en het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd. Het laatste betrof onderwijs- en toetsmateriaal, de online leeromgeving en notulen van verschillende commissies, zoals bijvoorbeeld examencommissie en opleidingscommissie.

Aan het einde van de bezookdag is in het gehele panel alle verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel de voorlopige eendoordelen en belangrijkste bevindingen meegedeeld aan de opleiding.

Na het visitatiebezoek heeft de secretaris op basis van alle informatie en de meningen van de panelleden een conceptrapportage opgesteld en voorgelegd bij alle panelleden. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 17 december 2019

Panelvoorzitter

Prof. dr. O. Timmermans

Lead-auditor

C.M.F. Bomhof MOC

Schets van de opleiding

De bacheloropleiding Verpleegkunde van Zuyd Hogeschool is gevestigd in Heerlen en leidt studenten op tot generalistisch verpleegkundige. Afgestudeerden kunnen aan het werk in een variëteit van praktijkvelden, zoals het ziekenhuis, een psychiatrisch centrum, de huisartsenpraktijk, de wijkzorg (thuiszorg) of ouderenzorg.

De opleiding kent een voltijd-, deeltijd en duale variant. De deeltijdopleiding valt buiten de scope van de beoordeling. De onderwijsprogramma's vallend onder de voltijd- en duale variant zijn toegesneden op studenten met verschillende vooropleidingen en bieden hen diverse keuzemogelijkheden. Voor studenten met een mbo-v- en vwo-achtergrond is het mogelijk om een verkort traject te volgen. Via een additioneel programma in de technische leerroute kunnen studenten specialiseren naar Anesthesiemedewerker of Operatieassistent.

De opleiding is de afgelopen jaren fors gegroeid. Op dit moment is de opleiding de op één na grootste van Zuyd Hogeschool. Op 1 oktober 2019 telde de voltijdvariant 663 studenten en de duale variant 125 studenten. Met het aantal studenten is ook het aantal medewerkers toegenomen. In 2019 bestaat het team van de opleiding uit 72 docenten, waarvan 11 gepromoveerd zijn, 1 docent een PhD-traject volgt en 44 over een mastergraad beschikken.

Om vorm te geven aan de Strategie 2019-2023 van Zuyd Hogeschool, is de organisatiestructuur gewijzigd. Een indeling in academies sluit beter aan bij de drie centrale uitgangspunten in de Strategie: passie voor de ontwikkeling van de student, onderzoek integreren in onderwijs en onderwijs verankeren in de praktijk. De opleiding valt per 1 september 2019 onder de Academie voor Verpleegkunde, samen met de hbo masteropleiding Advanced Nursing Practice. Aan de academie zijn tevens de lectoraten "Autonomie en Participatie van chronisch zieken", "Zorginnovaties voor kwetsbare ouderen" en "Technologie in de Zorg" verbonden.

De opleiding is gestart met het nieuwe curriculum BN2020, dat in 2016 tot stand is gekomen als resultaat van landelijke samenwerking en afstemming tussen hogescholen en het werkveld. Het oude curriculum wordt uitgefaseerd. Eén van de belangrijkste vernieuwingen in het nieuwe curriculum is de omslag van competentiegericht onderwijs naar het werken met leeruitkomsten. Met de invoering van het nieuwe curriculum, heeft de opleiding de leerinhouden gekoppeld aan de vier domeinoverstijgende zorggebieden uit het advies "Naar nieuwe zorg en zorgberoepen. De contouren" van commissie Kaljouw (2015). Deze keuze sluit aan bij de kenmerken van de regio en geeft de opleiding een eigen kleur. Ingegeven door de regionale focus zijn "Voorzorg" en "Gemeenschapszorg" de gebieden waar de opleiding in alle modules de nadruk op legt. Binnen deze zorggebieden zijn professionals vanuit verschillende zorg- en welzijnsdisciplines betrokken, wat vraagt om interprofessionele samenwerking. De opleiding bereidt aankomende verpleegkundigen hierop voor door interprofessioneel samenwerken als integraal onderdeel in het onderwijs aan te bieden. Studenten worden in en met de praktijk opgeleid en komen vanaf de start van hun opleiding in aanraking met andere disciplines, zoals social work, logopedie, ergotherapie en fysiotherapie. Interprofessioneel opleiden en samenwerken (IPOS) is een speerpunt van verschillende academies van Zuyd Hogeschool en krijgt onder andere vorm door de academie-overstijgende 'Interprofessionele Communities of Practice' (IPCOP).

Tabel administratieve gegevens

Naam opleiding in CROHO	B Opleiding tot Verpleegkundige
Type en soort	hbo; Bachelor
Variant	Voltijd/duaal Inclusief verkorte routes vwo/mbo bij hbo-bachelor
Sector	Gezondheid
Graad (conform lijst titulatuur NVAO-site? Afwijkingen moeten worden gevalideerd door het panel)	Bachelor of Science
Studielast	240 EC
Afstudeerspecialisatie(s)	n.v.t.
Locatie(s)	Heerlen
Onderwijstaal	Nederlands
ISAT code CROHO	34560
Financiering	Bekostigd
Visitatiegroep	HBO Bachelor Nursing Zuyd
Inleverdatum	1 mei 2020
Bijzonder kenmerk	Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken
Joint programme, met opgave van de betrokken partnerinstellingen en type graadverlening (joint/double/multiple degree)	n.v.t.

Toekenning Bijzonder kenmerk: Interprofessioneel opleiden en samenwerken (IPOS)

Interprofessioneel samenwerken is een actueel thema in de gezondheidszorg. De opleiding Verpleegkunde van Zuyd Hogeschool biedt een onderbouwd en geïntegreerd scholings- en onderzoeksprogramma op interprofessionele competenties aan. Dit programma stelt de verpleegkundige in staat in de complexe beroepspraktijk te schakelen met andere disciplines.

De samenwerking op inhoud en organisatie van Interprofessioneel opleiden en samenwerken (IPOS) vindt over de academies heen plaats. De opleiding Verpleegkunde van Zuyd Hogeschool is van mening dat zij zich met IPOS onderscheidt ten opzichte van de andere Verpleegkunde opleidingen en heeft daarom met deze visitatie het Bijzonder kenmerk Interprofessioneel opleiden en samenwerken voor alle vier standaarden aangevraagd.

Het panel stelt vast dat de opleiding voor alle vier standaarden voldoet aan de drie gestelde criteria voor Bijzonder kenmerk. Dit zijn:

Criterium 1 (Onderscheidend karakter): Het te beoordelen kenmerk is onderscheidend voor de opleiding in relatie tot relevante opleidingen in het Nederlands hoger onderwijs.

Het panel stelt vast dat de opleiding zich onderscheidt van relevante en vergelijkbare opleidingen met haar visie op IPOS en de invulling die zij daaraan geeft. De opleiding heeft naast de beroepscompetenties interprofessionele competenties geformuleerd, waaraan EC's zijn gekoppeld. Via het IPCoP (Interprofessionele Communities of Practice) programma verwerven studenten Verpleegkunde samen met studenten van andere opleidingen naast de opleidingsspecifieke competenties, de opleidingsoverstijgende IPOS-competenties.

Daarnaast heeft Zuyd Hogeschool nationaal en internationaal erkende IPOS-expertise in huis. Het panel vindt de werkgroep IPOS een zeer sterk onderscheidend element. Deze academie-overstijgende werkgroep bestaat sinds 2011 en heeft veel werk verzet op het gebied van kennisverspreiding en netwerkvorming (nationaal en internationaal) rond IPOS. Op landelijk niveau vervult deze werkgroep een voortrekkersrol.

De opleiding heeft nadrukkelijk aandacht voor de identiteit en rol van de verpleegkunde in de context van ontwikkelingen in de zorgsector en andere professies.

Criterium 2 (Concretisering): De gevolgen van het te beoordelen kenmerk voor de kwaliteit van het onderwijs zijn geoperationaliseerd aan de hand van de relevante standaarden van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland.

Het panel stelt vast dat de opleiding in korte tijd (drie jaar) de omslag naar het nieuwe curriculum BN2020 heeft neergezet, waar IPOS een integraal onderdeel van uitmaakt. Er is commitment vanuit het management om IPOS integraal onderdeel te laten zijn van de onderwijsprogramma's en dit te faciliteren in organisatie, inhoud en professionalisering van docententeams. Om IPOS-onderwijs systematisch te integreren in de diverse curricula, zijn door de IPOS-werkgroep in co-creatie met docenten, studenten en experts, vijf competenties voor Interprofessioneel opleiden en samenwerken (IPOS) ontwikkeld waar een afgestudeerde student gezondheidszorg over moet

beschikken om vaardig te kunnen samenwerken in de praktijk. Het gaat hierbij om de volgende competenties:

- Elkaars competenties kennen en begrijpen
- Werken met interprofessionele (IP) zorgplannen
- Probleemoplossend handelen in IP teams
- Passend IP verwijzen
- Evalueren van IP teamwork.

Deze IP-competenties zijn afgeleid van de vijf internationale sleutel competenties van EIPEN (European Interprofessional Practice & Education Network). Deze sleutel competenties zijn onderverdeeld in deelcompetenties die in niveau opklommen qua complexiteit, verantwoordelijkheid en mate van transfer, analoog aan de Dublin descriptoren.

Het IPOS is geïntegreerd in de modules van alle leerjaren. Zo staat in alle modules het verpleegkundig proces centraal. Het verlenen van zorg aan de hand van een verpleeg- of zorgplan, betekent vrijwel altijd dat er meerdere disciplines betrokken zijn. Studenten leren vanuit dit perspectief naar de zorgvraag te kijken en andere disciplines te betrekken, om tot een gezamenlijk zorgplan te komen.

Alle stageplekken van de opleiding kennen een interprofessionele context, analoog aan de context van het verpleegkundig beroep. In de afstudeerfase verdiepen de studenten hun IP-competenties door deze in de beroepsproducten Handelen en Advies toe te passen en hierover te rapporteren in de verslaglegging.

In een academie-overstijgende leeromgeving krijgt IPOS vorm via een extra programma IPCoP voor leerjaar 1 t/m 4 voor alle gezondheidszorgopleidingen. Hieraan nemen studenten in alle leerjaren deel en verwerven hiervoor per leerjaar 1 EC. Studenten, docenten en cliënten werken hierin samen aan authentieke opdrachten in het werkveld. De opleidingen Verpleegkunde, Ergotherapie, Fysiotherapie, Logopedie, Vaktherapie en Mens en Techniek werken samen in de IPCoP's.

Criterium 3 (Relevantie): Het te beoordelen kenmerk is van wezenlijk belang voor de aard van de opleiding.

Het panel stelt vast dat de opleiding voldoet aan het derde criterium (Relevantie). De samenleving en de zorg veranderen en de professional in de zorg moet met de verandering meegaan. De verpleegkundige speelt daarin een belangrijke rol. Om deze rol goed te kunnen vervullen moet de verpleegkundige samenwerken met artsen in opleiding en professionals van andere disciplines (social work, fysiotherapie, logopedie etc.), inspelen op de veranderende zorgvraag en hiervoor in samenwerking met andere professionals een integrale aanpak kunnen bedenken. De opleiding beoogt dat de verpleegkundige van Zuyd Hogeschool ten behoeve van optimale zorg voor de patiënt goed kan samenwerken met andere professionals. Om die reden heeft de opleiding het IPOS gekozen als leidend principe. Het werkveld ondersteunt deze keuze. Het panel constateert dat de opleiding met IPOS mogelijk vooruit loopt op de praktijk, wat maakt dat de verbinding met het werkveld continu aandacht behoeft.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding (voltijd- en duale variant) ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

De bacheloropleiding Verpleegkunde aan Zuyd Hogeschool leidt breed inzetbare en innovatieve verpleegkundigen op, met specifieke aandacht voor de zorgvraag in de regio Zuid-Limburg. Met het oog op de veranderende zorgvraag onderscheidt de opleiding vier integrale zorggebieden: voorzorg, gemeenschapszorg, laagcomplex- tot complexe zorg en hoogcomplex- tot complexe zorg. Studenten zijn na afronding van de opleiding inzetbaar in diverse zorgcontexten, maar specialiseren zich tijdens de opleiding naar een specifiek zorggebied. Het panel is uitgesproken positief over de wijze waarop de opleiding erin slaagt actuele ontwikkelingen en discussies, zoals die over zorggebieden, een plaats te geven in het curriculum. Het panel is van mening dat de opleiding goed inspeelt op regionale vraagstukken en onderschrijft de meerwaarde van de focus op de zorggebieden. Met het koppelen van leerinhouden aan zorggebieden loopt de opleiding voor op ontwikkelingen in het werkveld en het onderwijs. In de ogen van het panel draagt dit bij aan het borgen van de toekomstbestendigheid van het onderwijsprogramma, mits er een juiste en continue afstemming met de beroepspraktijk bestaat. Het profiel van de opleiding Verpleegkunde aan Zuyd Hogeschool komt tot uitdrukking in zes opleidingsthema's, die gerelateerd zijn aan regionale ontwikkelingen: Preventie, Interprofessioneel Samenwerken, Meetinstrumenten, Technologie in de zorg, Zorg voor ouderen en Wijkgerichte zorg. De eindkwalificaties van de opleiding zijn ingekleurd met deze thema's. De opleiding heeft de CanMEDS-rollen en kernbegrippen doorvertaald naar leeruitkomsten. Er zijn generieke formuleringen gehanteerd, om ruimte te houden voor een meer specifieke inkleuring per variant. De leeruitkomsten zijn hetzelfde voor zowel de duale- als de voltijdvariant (en de verschillende opleidingsprogramma's daarbinnen). Het panel stelt vast dat de opleiding met de beoogde leerresultaten aansluit bij het landelijke opleidingsprofiel Bachelor Nursing 2020 (Lambregts, Grotendorst, & Van Merwijk, 2016).

Onderbouwing

Beroepsprofiel en inkleuring

Zuyd Hogeschool heeft zich ten doel gesteld innovatieve zorgprofessionals op te leiden, die vanuit een onderzoekende houding in staat zijn de beroepspraktijk te verbeteren. Deze verpleegkundigen zijn breed inzetbaar en beschikken over relevante kennis voor de regio Zuid-Limburg. Deze regio wordt gekenmerkt door demografische krimp en vergrijzing. De zorgvraag verschilt van andere regio's doordat chronische ziekten en leefstijl gerelateerde aandoeningen gemiddeld vaker voorkomen dan in de rest van Nederland. Met het oog op de veranderende zorgvraag (zowel in deze regio als landelijk) en daarmee de veranderende rol van de verpleegkundige, onderscheidt de opleiding vier integrale zorggebieden: voorzorg, gemeenschapszorg, laagcomplex- tot complexe zorg en hoogcomplex- tot complexe zorg. De opleiding volgt

hiermee de lijn van het advies van de commissie Kaljouw (2015), waarin is geschetst welke zorg nodig is op basis van lokale en regionale demografische ontwikkelingen, gericht op het jaar 2030. Voorzorg is gericht op positieve gezondheid en betreft preventie en gezondheidsbevordering. Gemeenschapszorg gaat over wijkgerichte zorg als onderdeel van het sociale domein. Dit zorggebied omvat netwerken van formele en informele zorg. Bij laagcomplex tot complexe zorg gaat het om voorspelbare zorg met betrokkenheid van een beperkt aantal disciplines. Er kan gewerkt worden vanuit richtlijnen en protocollen. Bij hoog-complexe zorg heeft de zorgverlener te maken met een onvoorspelbare en snel veranderende zorgvraag bij de patiënt en binnen de context. De zorgvraag bestaat uit meerdere (en vaak) elkaar beïnvloedende problemen.

De verpleegkundigen die Zuyd Hogeschool opleidt, zijn toegerust om binnen deze verschillende settings in deze zorggebieden te werken. Studenten in de dualvarianten Klinische Zorg en Ouderenzorg specialiseren zich naar zorggebied, maar zijn na afronding van de opleiding inzetbaar in diverse zorgcontexten. De opleiding geeft aan dat uit evaluaties is gebleken dat de essentie van 'de zorggebieden' nog niet altijd als zodanig herkend wordt door het werkveld, als door startende verpleegkundigen. Vanuit andere kennisinstellingen (nationaal en internationaal) is er interesse voor het hanteren van zorggebieden als uitgangspunt voor het curriculum.

Het panel onderschrijft de meerwaarde van de focus op de zorggebieden in relatie tot de regionale vraagstukken. Ook herkent het panel de constatering van de opleiding, dat het werkveld en studenten deze zorggebieden in de praktijk nog niet onderscheiden. De keuze van de opleiding om langs de lijn van zorggebieden te werken, vindt het panel innovatief en laat zien dat de opleiding zich inspant om een toekomstbestendig onderwijsprogramma neer te zetten.

Het profiel van de opleiding Verpleegkunde aan Zuyd Hogeschool komt verder tot uitdrukking in zes opleidingsthema's, die gerelateerd zijn aan regionale ontwikkelingen: Preventie, Interprofessioneel Samenwerken, Meetinstrumenten, Technologie in de zorg, Zorg voor ouderen en Wijkgerichte zorg. De eindkwalificaties van de opleiding zijn ingekleurd met deze thema's en er is een verbinding gelegd tussen deze thema's en de lectoraten die verbonden zijn aan de opleiding.

Beoogde leeruitkomsten

In 2016 is het nieuwe opleidingsprofiel Bachelor Nursing 2020 (BN2020) tot stand gekomen, als product van een samenwerking van 17 hogescholen (waaronder Zuyd Hogeschool), samen met het werkveld. Het opleidingsprofiel is gericht op het opleiden van generalistische professionals. De opleiding hanteert op consequente wijze de term "verpleegkundige in opleiding" in plaats van "studenten", waarmee zij haar studenten passend bij BN2020 positioneert.

Voor het nieuwe curriculum geldt dat de bacheloropleiding Verpleegkunde de leeruitkomsten koppelt aan de CanMEDS-rollen en kernbegrippen, zoals beschreven in BN2020. De leeruitkomsten vormen een directe vertaling van de kernbegrippen, zoals weergegeven in onderstaande tabel.

CanMEDS rol	Kernbegrip	Leeruitkomst	Kernbegrip	Leeruitkomst
1. Zorgverlener	1.1 Klinisch redeneren	1	1.3 Indiceren van zorg	3
	1.2 Uitvoeren van zorg	2	1.4 Zelfmanagement versterken	4
2. Communicator	2.1 Persoonsgerichte communicatie	5		
	2.2 Inzet ICT	6		
3. Samenwerkingspartner	3.1 Professionele relatie	7	3.3 Multidisciplinair samenwerken	9
	3.2 Gezamenlijke besluitvorming	8	3.4 Continuïteit van zorg	10
4. Reflectieve EBP professional	4.1 Onderzoekend vermogen	11	4.4 Professionele reflectie	14
	4.2 Inzet EBP	12	4.5 morele sensitiviteit.	15
	4.3 Deskundigheidsbevordering	13		
5. Gezondheidsbevorderaar	5.1 Preventiegericht analyseren	16		
	5.2 Gezond gedrag bevorderen	17		
6. Organisator	6.1 Verpleegkundig leiderschap	18	6.3 Veiligheid bevorderen	20
	6.2 Coördinatie van zorg	19	6.4 Verpleegkundig ondernemerschap	21
7. Professional en kwaliteitsbevorderaar	7.1 Kwaliteit van zorg leveren	22		
	7.2 Participeren in kwaliteitszorg	23		
	7.3 Professioneel gedrag	24		

Tabel 4 CanMED-rol, Kernbegrip, Leeruitkomst

De leeruitkomsten voor zowel de duale- als de voltijdvariant zijn hetzelfde en omvatten kennis, attitude en vaardigheden. Dit geldt ook voor de onderwijsprogramma's binnen de duale- en voltijd variant, zoals de technische leerroute. De opleiding heeft met de invoering van het nieuwe curriculum meer samenhang aangebracht in de varianten. De opleiding heeft bij de doorvertaling van de CanMEDS-rollen naar leeruitkomsten generieke formuleringen gehanteerd. Hiermee sluiten deze aan bij alle SOLO niveaus en is er ruimte gehouden voor een meer specifieke inkleuring per variant.

Landelijk hebben hogescholen met het werkveld afgesproken dat binnen de duale variant de leeruitkomst met betrekking tot verpleegkundig leiderschap extra wordt belicht.

Via het landelijk vastgestelde competentieprofiel is de afronding van de eindkwalificaties op NLQF-niveau 6 geborgd. Het curriculum kent een opbouw in vier beheersingsniveaus, die studenten toeleiden naar het eindniveau. Ook bevat het competentieprofiel een internationale benchmark van de eindkwalificaties en de hbo-kernkwalificaties die in de opleiding behaald moeten worden. De opleiding onderscheidt daarnaast competenties rond de Persoonlijke Professionele Ontwikkeling (PPO), die gerelateerd zijn aan de CanMEDS-rollen. Deze competenties maakt de student zich eigen via het werken aan de leeruitkomsten, waarin deze geïntegreerd zijn. De opleiding biedt studenten binnen de technische leerroute twee additionele programma's aan, met aanvullende eindtermen. Dit betreft de uitstroomprofielen Anesthesiemedewerker en Operatieassistent.

Het panel constateert dat de opleiding conform het landelijke beroepsprofiel BN2020 werkt en daarin eigen accenten heeft aangebracht (zie ook onder het kopje "Interprofessioneel opleiden en samenwerken").

Werkveld en relevante ontwikkelingen voor het beroep

De opleiding houdt op verschillende manieren contact met het werkveld over de inhoud van het onderwijs, onder andere door overleg met de werkveldadviescommissie. De duale variant stelt de opleiding in staat snel in te spelen op relevante en actuele behoeften in het werkveld. Naast de bestaande duale programma's gericht op klinische- en ouderenzorg, oriënteert de opleiding zich op de mogelijkheid van het aanbieden van een duaal traject gericht op Geestelijke Gezondheidsproblematiek (GGZ) en zorgvragers met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB). Via het landelijk overleg (LOOV) waarin de opleiding participeert, is de opleiding aangehaakt bij actuele vraagstukken, ontwikkelingen en discussies, zoals over de Wet BIG II.

Ook uit het document “Blauwdruk 2.0 Curriculum BN 2020” blijkt de externe oriëntatie van de opleiding. Rapporten en adviezen van toonaangevende instanties vormen een basis voor aanpassingen in het curriculum.

Het panel is onder de indruk van de wijze waarop de opleiding erin slaagt de verbinding te leggen tussen actuele discussies en ontwikkelingen en het opleidingsprofiel. Het panel adviseert de opleiding oog te blijven houden voor afstemming met de praktijk om te voorkomen dat de opleiding te ver vooruit gaat lopen.

Onderzoekend vermogen

De ontwikkeling van onderzoekend vermogen bij studenten heeft vanaf de start van de opleiding een plaats in het onderwijsprogramma. De opleiding maakt daarbij onderscheid in: een onderzoekende houding, de toepassing van kennis uit onderzoek (Evidence Based Practice) en het uitvoeren van onderzoek gericht op een kwaliteitsverbetering in de beroepspraktijk. Het kernbegrip “Onderzoekend vermogen” is gekoppeld aan de CanMEDS-rol “Reflectieve EBP Professional”. In de eindfase van de opleiding voert de student onder begeleiding zelf praktijkgericht onderzoek uit, leidend tot een advies op een vraagstuk uit de praktijk. De opleiding legt een duidelijke koppeling tussen de ambitie om innovatieve professionals op te leiden en de rol die het ontwikkelen van onderzoekend vermogen daarin speelt. Het panel vindt dat onderzoek en het ontwikkelen van onderzoekend vermogen een duidelijke plek in de opleiding hebben.

Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken (IPOS)

De opleiding heeft ervoor gekozen om “Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken” (IPOS) als bijzonder kenmerk te laten beoordelen. Dit opleidingsthema sluit aan bij de regionale vraagstukken rond leefstijl, vergrijzing en complexe zorg. Deze thema's vragen om meer samenwerking van zorgverleners vanuit verschillende disciplines. Door al vanuit de opleiding te werken aan competenties op het gebied van interprofessioneel samenwerken, worden aankomende verpleegkundigen toegerust op de praktijksituatie. Zuyd Hogeschool leidt interprofessioneel op door de competentie ‘interprofessionele samenwerking’ aan te vullen met specifieke IPOS-competenties. Het IPOS-framework is ontwikkeld door docenten en studenten en bestaat uit 5 sleutelcompetenties, die een opbouw in niveau kennen. Deze competenties zijn toegevoegd aan de beroepscompetenties waaraan studenten vanuit BN2020 werken.

De opleiding geeft aan dat de competentie Interprofessioneel Samenwerken op zich geen onderscheidend kenmerk is. Voor zowel Verpleegkunde als andere bacheloropleidingen geldt dat van afgestudeerden wordt verwacht dat zij discipline-overstijgend kunnen samenwerken. Maar verpleegkundigen zijn vaak de spil in het zorgnetwerk van zorgvragers. Dit vraagt van hen extra vaardigheden om te kunnen functioneren in een interprofessioneel team. Met de vertaling van deze competentie naar “opleiden en samenwerken” onderscheidt de opleiding zich. Zij volgt daarmee het WHO advies “Framework for Action on Interprofessional Education & Collaborative Practice” (2010) om het leren zowel binnen als buiten de eigen opleidingscontext plaats te laten vinden.

Naar mening van het panel maakt dit naar alle partijen (studenten, docenten en werkveld) duidelijk wat er van verpleegkundigen in opleiding mag worden verwacht op het gebied van interprofessioneel samenwerken in iedere fase van de opleiding.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding (voltijd- en duale variant) ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

Studenten kunnen binnen de voltijd- en duale variant via verschillende onderwijsprogramma's de opleiding tot verpleegkundige volgen. Deze diversiteit aan onderwijsprogramma's sluit aan bij de capaciteiten van studenten, hun vooropleiding en interesses. Het panel is van mening dat Zuyd Hogeschool met dit rijke aanbod goed aansluit bij de behoeften van zowel de student als het werkveld.

De opleiding kent met het nieuwe curriculum een logische opbouw in leerjaren en modules, waarbij in de eerste twee leerjaren elk van de vier zorggebieden (Voorzorg, Gemeenschapszorg, Laagcomplex tot Complexe zorg en Hoogcomplex zorg) in één module centraal staan. In het derde leerjaar biedt de opleiding de vier zorggebieden geïntegreerd aan. Het panel constateert dat de opzet en de inhoud van het programma het voor studenten mogelijk maken om de leeruitkomsten te realiseren. Studenten werken vanaf de start van de opleiding binnen de modules aan het ontwikkelen van het onderzoekend vermogen. Ook is IPOS vanaf de start van de opleiding integraal onderdeel van de modules die studenten volgen. Het praktijkleren aan de hand van kritische beroepssituaties stelt studenten in staat te werken aan de IPOS competenties. Zuyd Hogeschool bevindt zich in een grensregio en de opleiding speelt hier met het internationaliseringsaanbod goed op in.

De begeleiding van studenten vindt plaats op de opleiding en in de praktijk. Studenten zijn positief over de begeleiding van studiecoaches op de opleiding, maar ervaren de begeleiding in de praktijk wisselend. Het panel constateert dat de opleiding adequate maatregelen neemt bij signalen over de begeleiding in de praktijk. Gezien de groei van de opleiding, beveelt het panel aan om oog te blijven houden voor zowel de kwaliteit van begeleiding in de praktijk als voor de werkdruk bij docenten. Het panel constateert dat docenten over relevante kennis en ervaring beschikken.

Het werkveld is op verschillende manieren bij de ontwikkeling van het onderwijs aangesloten. Er is een werkveldadviescommissie. Het panel onderschrijft de constatering van het werkveld dat het expliciteren van de visie op de rol van het werkveld de opleiding helpt bij het gericht en strategischer inzetten van de werkveldadviescommissie. Naar mening van het panel mag hierbij gericht ingezet worden op het leggen van verbindingen op strategisch niveau met praktijkinstellingen.

Onderbouwing

Opzet programma

De bacheloropleiding Verpleegkunde bij Zuyd Hogeschool kent een deeltijd-, voltijd- en duale variant. De deeltijdvariant maakt deel uit van het Experiment Leeruitkomsten en blijft in deze beoordeling buiten beschouwing. Binnen de voltijd- en duale variant treft het panel een divers palet aan onderwijsprogramma's aan. Met deze diversiteit speelt de opleiding in op de vooropleiding en capaciteiten van studenten, het bieden van keuzemogelijkheden en op de

behoefte in het werkveld. Hieronder volgt een toelichting op de verschillende programma's en een beschrijving van de opzet van het curriculum.

Volijdvariant

De meerderheid van de studenten neemt deel aan het reguliere vierjarige programma. In 2018 had deze variant een instroom van 203 studenten. Studenten met een mbo-v of vwo-opleiding kunnen een verkort traject (drie jaar) volgen. Daarnaast is er de technische leerroute binnen de volijdvariant en het voltijd verkorte traject, waarin studenten duaal studeren. Dit programma heeft een additioneel programma van 50 EC, uitmondend in twee uitstroomprofielen:

Anesthesiemedewerker of Operatieassistent. Van deze studenten verwacht de opleiding dat ze bij aanvang van de opleiding hebben gesolliciteerd bij een zorginstelling. Er is een toename van het aantal studenten dat voor deze optie kiest (18 studenten in 2017, 26 studenten in 2018).

Duale variant

De duale variant van de opleiding betreft de verkorte technische leerroute, die toegankelijk is voor mbo-v instromers met een BIG-registratie. Daarnaast zijn in samenspraak met het werkveld twee duale programma's ontwikkeld: Ouderenzorg en Klinische zorg. Deze programma's kennen een andere opzet in het derde jaar, vergeleken met het programma van de voltijd variant. In het derde jaar van de duale variant staat casuïstiek passend bij de gekozen richting centraal. De duale programma's zijn ook voor studenten in de voltijdvariant toegankelijk: zij kiezen er dan voor om vanaf het derde jaar duaal te studeren.

Het panel vindt de diversiteit aan onderwijsprogramma's en richtingen binnen Verpleegkunde een verrijking van het onderwijsaanbod.

Opbouw curriculum

De opleiding bevindt zich in een fase waarin het oude curriculum wordt uitgefaseerd. De meeste studenten volgen het nieuwe curriculum. Het uitfaserende curriculum was gebaseerd op landelijk vastgestelde rollen en kerncompetenties (Pool et al., 2001).

Het nieuwe curriculum (zowel de duale- als de voltijdvariant) kent een opbouw in leerjaren. De leerjaren bestaan uit modules, waarbij in de eerste twee leerjaren elk van de vier zorggebieden (Voorzorg, Gemeenschapszorg, Laagcomplex tot Complexe zorg en Hoogcomplex zorg) in één module centraal staan. Daarbinnen bevat elke module één of meer kritische beroepssituaties die vragen om het integraal toepassen van kennis, vaardigheden en attitude. De kritische beroepssituaties zijn vraagstukken die kenmerkend zijn voor de beroepspraktijk van de verpleegkundige. De opbouw in de leerjaren vindt plaats aan de hand van de vier SOLO (Structure of Observed Learning Outcomes) niveaus. De SOLO niveaus geven per fase van de opleiding het gevraagde beheersingsniveau weer. Op die manier leren studenten te functioneren in situaties die zich kenmerken door een toenemende complexiteit. Zo spelen de modules in de eerste leerjaren zich af op één bepaald zorggebied, maar is er vanaf het derde leerjaar ook sprake van overlappende zorggebieden.

Aan iedere module zijn leeruitkomsten gekoppeld, die opbouwen naar toenemende verantwoordelijkheid en zelfstandigheid.

De op elkaar volgende leerjaren zijn qua niveau door de opleiding als volgt getypeerd:

Jaar 1: “beroepsgeoriënteerd en studiebekwaam”;

Jaar 2: “algemeen beroepsverdiepend en specifiek beroepsgeoriënteerd”

Jaar 3: “beroepsbekwaam en individueel geprofileerd”

Jaar 1 en 2 van de opleiding bestaan per leerjaar uit vier modules van tien weken. De studenten van de voltijd- en duale variant volgen tot het derde jaar gezamenlijk onderwijs. Het derde studiejaar bestaat uit twee delen: een integratie module (semester) en keuzeonderwijs (semester). De keuzeruimte in het curriculum kan ingevuld worden door minoren, waarbij studenten in de voltijd variant twee minoren kunnen volgen en studenten in de duale variant één minor. Een andere keuze die openstaat voor studenten is het deelnemen aan een project van één van de lectoraten of de ruimte benutten voor het opdoen van internationale ervaring. In het vierde jaar volgt het afstuderen, bestaande uit twee semesters. Deze indeling in de afstudeerfase geldt voor alle varianten. Het panel stelt vast dat het curriculum een gedegen opbouw kent en dat de opleiding voldoet aan het aantal vereiste praktijken. De opleiding heeft de inrichting van het curriculum goed gedocumenteerd en inzichtelijk gemaakt.

Inhoud programma

Kennis en beroepsvaardigheden

De opleiding bestaat, conform het wettelijk kader, voor een belangrijk deel uit praktijkleren aan de hand van kritische beroepssituaties. Elke module heeft een component “praktijkleren”, wat van studenten vraagt om kennis, vaardigheden en attitude te combineren. Dit houdt ook in dat studenten in de praktijk werken aan de leeruitkomsten die aan de betreffende module zijn gekoppeld. De keuze hiervoor komt voort uit het onderwijsontwerp waarop de opleiding gebaseerd is: het Vier Componenten Instructie Ontwerp Model (4C-ID-model). Dit model gaat uit van leren op basis van kritische beroepssituaties waarin studenten leren om theorie, vaardigheden en attitude te combineren. Studenten geven aan dat zij de koppeling tussen praktijk en theorie herkennen en dat colleges, zoals anatomie en pathologie, goed aansluiten bij de praktijkcasussen. De opleiding onderscheidt drie werkvelden waar studenten het praktijkleren uitvoeren: ouderen- en wijkgerichte zorg, algemene gezondheidszorg en geestelijke gezondheidszorg. Eén van de vormen om studenten op een actieve manier kennis en vaardigheden te laten verwerven is via probleemgestuurd onderwijs (PGO). Studenten waarderen deze onderwijsvorm positief. Met het oog op het onderwijsmodel dat de opleiding hanteert, vindt het panel dat de opleiding passende keuzes heeft gemaakt in de vorm waarin theorie en praktijk worden aangeboden.

Onderzoeksvaardigheden

Uit het curriculum blijkt dat student vanaf het begin van de opleiding in de modules die hij/zij doorloopt werkt aan zijn of haar “onderzoekend vermogen”. De ontwikkeling van onderzoekend vermogen is gekoppeld aan de CanMeds rol “Reflectieve Evidence-based Practice professional”. De opleiding werkt samen met een aantal lectoraten. Door middel van themagroepen, samengesteld uit docenten, wordt beoogd de verbinding tussen onderwijs, praktijk en onderzoek verder te verstevigen. Een aantal docenten zijn zelf aan een lectoraat verbonden. Omgekeerd zet de opleiding ook in op de verbinding met de onderzoekers uit de lectoraten. De opleiding wil dit nog verder uitbouwen.

Internationalisering

Internationalisering krijgt op verschillende manieren vorm. De vrije ruimte in het programma (30 EC voor de voltijdvariant en 15 EC voor de duale variant) kunnen studenten invullen met praktijkperiodes in het buitenland (bijvoorbeeld op stage in Duitsland en België), deelname aan de International Week van Zuyd Hogeschool, Euregioweek of Project Buren. Dit laatste project is een samenwerking met de verpleegkunde opleiding in Hasselt, waarbij studenten (20-25 eerste- en tweedejaars) over de grenzen kijken naar het beroep van verpleegkundige. In de Euregioweek werken 50 à 60 studenten uit Nederland, België en Duitsland aan een Euregionaal Verpleegplan. De opleiding neemt ook deel aan studentuitwisselingen via het Erasmus+ programma. Door middel van het Engelstalige Crossing Border programma bereidt de opleiding studenten voor op een buitenlandse stage. Dit programma staat open voor studenten vanuit verschillende zorgdisciplines en kan rekenen op een deelname van 120 studenten in totaal.

De werkgroep Internationalisering Gezondheidszorg bestaat uit docenten van verschillende academies en stelt zich tot doel de onderlinge samenwerking te stimuleren en de mogelijkheden voor studenten om internationale ervaring op te doen te vergroten.

Het panel vindt dat de opleiding met de internationaliseringsactiviteiten voor de hand liggende keuzes maakt en het is van mening dat dit ten goede komt aan de voorbereiding van studenten op het werken in een grensregio. De opleiding biedt voldoende keuzemogelijkheden voor studenten als het gaat om internationalisering.

IPOS

De specifieke IPOS sleutelcompetenties van Zuyd Hogeschool komen terug in het voltijd-, verkorte- en het VWO-programma. Studenten in de duale variant en de technische leerroute werken in de praktijk aan de ontwikkeling van interprofessionele competenties, waar zij in aanraking komen met complexe beroepssituaties en professionals van verschillende disciplines. In de eerste twee jaren van de technische leerroute nemen studenten gezamenlijk met de studenten van de voltijdvariant deel aan de IPCoPs.

Vanaf de start van de opleiding is IPOS integraal onderdeel van de modules die studenten volgen. Het praktijkleren aan de hand van kritische beroepssituaties stelt studenten in staat te werken aan de IPOS competenties. Studenten voelen zich vanuit de opleiding voorbereid op het samenwerken in multidisciplinair verband en bevestigen de meerwaarde van IPOS in de opleiding. Zij weten zich vanuit hun eigen beroep te verhouden tot andere disciplines. Ook benadrukken zij dat het werken aan IPOS competenties vooral in het nieuwe curriculum zit, in het oude curriculum was daar minder aandacht voor.

Vormgeving van het programma

Begeleiding

Studenten hebben één vaste studieloopbaanbegeleider (coach) gedurende de gehele opleiding aan Zuyd Hogeschool, wat zij positief waarderen. Zij geven aan dat er naast de professionele ontwikkeling van de student ook oog is voor de persoonlijke ontwikkeling. Er zijn in ieder geval vier contactmomenten per jaar tussen coach en student. Om de kwaliteit van deze begeleiding te borgen vindt intercollegiaal overleg en evaluatie plaats.

Studenten ervaren de begeleiding op de werkplek als wisselend en dan vooral bij de stages in de eerste twee leerjaren. Werkbegeleiders moeten minimaal het niveau van hbo-verpleegkundige hebben, maar in de praktijk blijkt dit niet altijd mogelijk. In de wijkzorg bijvoorbeeld, is vaak maar

één hbo-verpleegkundige werkzaam. De opleiding vangt dit op door praktijkopleiders vanuit de instelling daar dichter op te betrekken. Soms is het mogelijk de begeleiding te beleggen bij een andere ervaren verpleegkundige uit het team waar de student werkzaam is, of bij een verpleegkundige met ervaring in kwaliteitswerk. Dit vindt altijd plaats in overleg met de student. De vertegenwoordigers van het werkveld waarmee het panel sprak, zien ruimte om de samenwerking tussen de werkbegeleider en docentbegeleider nog verder te intensiveren, wat ten goede komt aan de begeleiding van de student.

Studenten geven aan dat de opleiding signalen van hen over de begeleiding op de werkplek serieus neemt, wat onder andere heeft geleid tot het niet meer plaatsen van studenten op een bepaalde stageplek. Ten behoeve van werkbegeleiders is er een hogeschoolbrede cursus, die gevolgd kan worden. Het panel herkent het feit dat hbo-begeleiding in sommige domeinen op de werkvloer moeilijk realiseerbaar is. Het panel vindt dat de opleiding hiervoor een adequate oplossing biedt, door de praktijkopleiders meer bij de begeleiding van deze studenten te betrekken. Het panel beveelt de opleiding aan de kwaliteit van de begeleiding op de stageplek te blijven monitoren, zeker met het oog op de groei van de opleiding.

Afstemming met stakeholders

De opleiding beschikt over een werkveldadviescommissie, maar uit de gesprekken met het werkveld en het management van de opleiding bleek dat er van beide kanten behoefte is om deze nieuw leven in te blazen. In de afgelopen periode was er bij de bijeenkomsten van de werkveldadviescommissie regelmatig sprake van een lage opkomst. Ten behoeve van het nieuwe curriculum heeft de opleiding een klankbordgroep en ontwikkelgroep ingesteld, waarin het werkveld participeert. De opleiding heeft, net als vertegenwoordigers uit het werkveld, ook geconstateerd dat er sprake is van een veelheid aan bijeenkomsten met het werkveld. Het werkveld heeft behoefte aan een duidelijke visie vanuit de opleiding op de verschillende overleggen en het stroomlijnen daarvan.

Naast de werkveldadviescommissie loopt het contact van de opleiding met het werkveld ook langs de lijn van de praktijkinstellingen: bijvoorbeeld door het contact met de werkplekbegeleiders. Deelname aan leernetwerken is een andere vorm van betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding. Leernetwerken worden rond de afstudeerprojecten geformeerd, waarbij het initiatief uitgaat van de studenten. Hierin participeren student, de opleiding, de praktijkinstelling en vaak ook een lectoraat.

Het panel prijst de opleiding voor het breed willen betrekken van het werkveld bij de ontwikkeling van het curriculum en bij de dagelijkse praktijk van begeleiden en opleiden. Het panel onderschrijft dat het hebben van een duidelijke visie op de rol van het werkveld in het onderwijs helpt bij het strategisch inzetten van het werkveld.

Het onderwijs wordt op regelmatige basis geëvalueerd, onder andere door middel van module-evaluaties. Daarnaast worden ontwikkelpunten besproken in de Academieraad, waarin ook studenten zitting hebben. Studenten merken dat door de opleiding werk wordt gemaakt van verbeterpunten, al is het vaak de volgende lichter die profijt heeft van doorgevoerde verbeteringen. Zo zijn toetsen aangepast, waar een onevenredig aantal onvoldoendes op behaald werd. Ook last de opleiding tussendoor studentoverleggen in. Op deze bijeenkomsten horen studenten van de opleiding terug wat de stand van zaken is met betrekking tot verbeterpunten.

Sinds kort organiseert de opleiding studentcafés, waar ook teamleiders in gesprek kunnen gaan met studenten. Actuele ontwikkelingen, zoals de Wet BIG II, komen daar aan de orde. Studenten zijn over het algemeen positief over de inbreng die zij hebben in de opleiding. Het panel heeft gezien dat de opleiding veelvuldig evalueert en studenten op actieve wijze betrekt bij onderwijsontwikkeling. In het bijzonder is het panel gecharmeerd van de studentcafés, waar onder andere actualiteiten in beroep en opleiding in een informele setting besproken worden.

Docenten

In 2019 bestaat het team uit 72 docenten, waarvan 11 gepromoveerd zijn, 1 docent een PhD-traject volgt en 44 docenten over een mastergraad beschikken. Het nieuwe curriculum vraagt van docenten om verschillende rollen te kunnen vervullen, zoals tutor, coach, inhoudsdeskundige, thesiskringbegeleider, coach, assessor en/of examinerator. Niet alle docenten vervullen al deze rollen en de opleiding streeft ernaar docenten op hun kracht en passie in te zetten. De opleiding geeft aan dat er sprake is geweest van personele wisselingen door vertrek van collega's die met pensioen of terug naar de praktijk zijn gegaan. De opleiding is erin geslaagd nieuwe docenten aan te trekken. Omdat studentenaantallen fluctueren, werkt de opleiding met een flexibele schil. Om docenten in staat te stellen goed te functioneren, is er aanbod van scholing op vakdidactisch, inhoudelijk en pedagogisch gebied. Er is een inwerkprogramma vanuit de hogeschool. Zelf zorgt de opleiding voor collegiale ondersteuning door nieuwe docenten te koppelen aan een ervaren docent. Op het gebied van onderzoeksvaardigheden is er begeleiding vanuit de lectoraten en ervaren docentonderzoekers voor de afstudeerbegeleiders.

Studenten zijn uitgesproken positief over het contact met docenten en voelen zich gezien. Docenten brengen voldoende praktijkervaring mee in de opleiding. Ook zijn er docenten nog steeds werkzaam in de praktijk. Daarnaast zet de opleiding professionals uit het werkveld in voor gastlessen, wat door studenten als waardevol wordt ervaren. Het panel constateert dat het docententeam over relevante kennis en ervaring beschikt.

Studenten en docenten brachten onder de aandacht dat de groei van de opleiding ook een keerzijde kent: het inzetten van docenten via de flexibele schil heeft discontinuïteit tot gevolg. Nieuwe collega's, ingewerkt door zittende docenten, hebben een tijdelijk contract en vertrekken na verloop van tijd. De werkdruk bij zittende docenten ligt hoog, mede doordat zij investeren in nieuw personeel. Het panel vraagt aandacht voor het behoud van de vitaliteit van het docententeam.

Voorzieningen

Het panel heeft kennisgemaakt met de voorzieningen van de opleiding, zoals het skills lab en de digitale leeromgeving Moodle.

Het panel stelt vast dat informatie goed ontsloten en vindbaar is via deze leeromgeving. Dit geldt zowel voor de modules die studenten volgen, als de minoren die ze kunnen kiezen en bijvoorbeeld informatie over internationalisering. De opleiding geeft aan de leeromgeving verder te willen optimaliseren, naar aanleiding van feedback van studenten. Het panel vindt dat de opleiding over voldoende voorzieningen ter ondersteuning van het onderwijs beschikt.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding (voltijd- en duale variant) ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

De visie op toetsing van de opleiding sluit aan bij de visie op onderwijs en vormt een logisch geheel. De toetsing draagt bij aan de ontwikkeling van de eigenschappen, kennis en vaardigheden die de verpleegkundigen van Zuyd Hogeschool typeren. De vorm van de toetsing en de beoordeling passen bij de setting waarin getoetst wordt. Daarbij streeft de opleiding ernaar zoveel mogelijk geïntegreerd te toetsen, in lijn met het onderwijsontwerp van het 4C-ID model. De opleiding werkt met zowel formatieve als summatieve toetsen. Recent heeft de opleiding daar een andere balans in aangebracht, resulterend in meer formatieve en minder summatieve toetsing. De toetsprogramma's sluiten aan bij het karakter van de verschillende varianten en trajecten die de opleiding aanbiedt.

Het panel stelt vast dat de toetsprogramma's studenten in staat stellen aan te tonen dat zij de CanMEDS-rollen en bijbehorende leeruitkomsten op het aangegeven niveau beheersen.

De examencommissie vervult haar rol volgens wettelijke vereisten en werkt daarbij aan de hand van het Handboek Examencommissies van Zuyd Hogeschool. De examencommissie monitort proactief de kwaliteit van de toetsing op zowel de afname als beoordeling en ontvangt gevraagd en ongevraagd advies van de toetsdeskundigen.

De opleiding borgt de kwaliteit van de toetsing onder andere door eisen te stellen aan examinatoren, het aanbieden van scholing en het organiseren van kalibratiesessies. Het werkveld wordt daar als externe beoordelende partij in meegenomen. Het panel is zeer positief over de wijze waarop de examencommissie functioneert en de aandacht die de opleiding besteedt aan de (borging van) kwaliteit van toetsing. Het panel constateert dat de opleiding het uitfaserende curriculum daarbij niet uit het oog verliest.

Onderbouwing

Visie op toetsing

De visie op toetsing is vastgelegd in de Toetsnota 2019-2024. Deze vormt de basis van het toetsbeleid van de opleiding. De toetsing past bij de zes benoemde doelen uit de onderwijsvisie:

1. Afgestudeerden zijn voorbereid op het werken in de beroepspraktijk;
2. De leeromgeving motiveert verpleegkundige in opleiding in het leren voor het beroep;
3. Afgestudeerden beschikken over onderzoekend vermogen;
4. Kennis uit onderzoek van Zuyd is vertaald in de curricula;
5. Verpleegkundigen in opleiding voelen zich verbonden met de community van hun opleiding;
6. De community introduceert verpleegkundigen in opleiding in de professionele cultuur van de beroepspraktijk.

Het panel heeft gezien dat de opleiding erin slaagt met de toetsing aan te sluiten bij deze doelen, onder andere door waar mogelijk kennis, vaardigheden en attitude geïntegreerd te toetsen tijdens

de praktijkleerperiodes. De toetsing ondersteunt de student in het ontwikkelen van zelfsturing, vak kennis en -vaardigheden, nieuwsgierigheid (onderzoekende houding) en attitude passend bij het beroep. Hiermee draagt de toetsing bij aan de ontwikkeling van de drie kenmerken die de afgestudeerde verpleegkundige van Hogeschool Zuyd typeren: professioneel vakmanschap, onderzoekend vermogen en zelfontwikkeling.

De visie op toetsen is gestoeld op vijf bouwstenen: de professie, een programma van professioneel beoordelen, de professionele beoordelaar, de professionele verpleegkundige in opleiding en een professionele beoordelingscultuur. De opleiding monitort hoe de praktijk van de toetsing zich verhoudt tot de onderwijsvisie en de visie op toetsing en neemt indien nodig verbetermaatregelen. Een voorbeeld hiervan is het nauwer betrekken van de praktijk bij de toetsing. Met het oog op de centrale plek van de beroepspraktijk in de opleiding is een ontwikkeling in gang gezet om de rol van werkveldpartners te vergroten bij de constructie van toetsen, het afnemen, beoordelen en de evaluatie. Het aanbieden van contextrijke leer- en toetsomgevingen vraagt om afstemming tussen opleiding en werkveld. Met een mix van beoordelaars vanuit de opleiding en vanuit de praktijk wordt de kwaliteit en effectiviteit van het beoordelen geborgd. Hiermee versterkt de opleiding de toetsing vanuit de bouwstenen “de professie” en “de professionele beoordelaar”. Het panel waardeert de zelfkritische blik die de opleiding hiermee aan de dag legt en de follow-up die zij geeft aan gesignaleerde verbeterpunten.

Toetsen

Centraal in de toetsing staat het beroep van de verpleegkundige en de bijbehorende beroepsrelevante kennis, vaardigheden en attitude. Er wordt onder andere getoetst aan de hand van beroepsauthentieke situaties, zowel in gesimuleerde settingen als daadwerkelijke praktijksituaties. De opleiding onderscheidt cognitieve toetsen, vaardighedentoetsen en assessments, gericht op het toetsen van kennis, vaardigheden en attitude. Uit het toetsprogramma blijkt dat de toetsen aansluiten bij de doelen, opbouw en het SOLO-niveau van de modules. De opleiding hanteert toetsmatrijzen en rubrics. De beoordeling past bij de toetsvorm. Beoordeling kan onder andere plaats vinden door het geven van feedback, stellen van vragen, peer- en zelfbeoordeling. Iedere module bevat zowel formatieve als summatieve toetsing. Onlangs heeft opleiding twee verbetermaatregelen geïmplementeerd: het gebruik van meer formatieve in plaats van summatieve toetsing en het terugbrengen van het aantal toetsen, met een maximum van twee summatieve en één formatieve toets per module.

Studenten zeggen goed voorbereid te worden op de toetsen en vinden deze goed aansluiten bij de stof uit de module.

Het panel stelt vast dat de toetsen qua vorm en inhoud bij de leeruitkomsten passen.

Het toetsprogramma van de voltijd variant vormt de basis van de toetsing binnen de opleiding. Studenten van alle opleidingsprogramma's laten via de toetsing zien dezelfde leeruitkomsten te beheersen, waarbij de verschillende toetsprogramma's zijn toegesneden op het onderwijsprogramma. In de technische leerroute is er een aanvullend toetsprogramma ten behoeve van de specialisaties.

De samenhang tussen de toetsprogramma's van alle onderwijsprogramma's die de opleiding aanbiedt, is beschreven in het Toetsplan. In het verkorte traject voor mbo-v'ers combineert de opleiding het toetsprogramma van leerjaar 1 en leerjaar 2 van het voltijd toetsprogramma met een samenstelling van toetsvormen passend bij de leeruitkomsten en opbouw van dit specifieke

programma. De studenten van het verkorte vwo-traject volgen na het behalen van de propedeuse versneld het toetsprogramma van de voltijdvariant, inclusief de toetsing van onder andere het keuzeonderwijs en in jaar 3 volgt het afstuderen.

In het duale traject wijkt de toetsing vanaf het derde leerjaar af van de voltijdvariant. De modules zijn gekoppeld aan 4 kritische beroepssituaties met daarbij passende toetsen, zoals “bed-side assessments”. In het 4^e leerjaar neemt de student deel aan het reguliere afstudeertraject.

Het panel stelt vast dat er sprake is van een degelijk en robuust toetsprogramma. De opleiding slaagt erin passende toetsing bij ieder onderwijsprogramma aan te bieden. De gevarieerde set aan toetsvormen draagt bij aan het realiseren van de leeruitkomsten en stelt de student in staat zich de CanMEDS rollen eigen te maken. Het panel onderschrijft het belang van een goede balans in formatieve en summatieve toetsen in het toetsprogramma en waardeert de ontwikkeling die de opleiding heeft ingezet.

Beoordeling

De opleiding zet op verschillende manieren in op betrouwbare en valide toetsing en beoordeling. In het Toetsplan 2019-2024 zijn de rol en vereisten waaraan een examinator moet voldoen beschreven. De examinator neemt toetsen af en stelt resultaten vast. Examinatoren worden door de examencommissie benoemd.

Naast examinatoren zijn er toetsdeskundigen betrokken bij de borging van de kwaliteit van de toetsen. Zij geven advies en feedback (gevraagd en ongevraagd). De toetsdeskundigen monitoren en adviseren over de constructie, de afname en de beoordeling van toetsen. Voor maart 2019 vormden deze toetsdeskundigen de toetscommissie. Nu zijn zij onderdeel van de curriculumcommissie.

De opleiding werkt door middel van scholing aan de kwaliteit van toetsing en het vergroten van kennis over toetsing bij de betrokkenen: BKE / SKE-certificering van docenten, training en scholing van examinatoren en scholing van externe beoordelaars. Vanuit de Academie voor Verpleegkunde is scholingsbeleid op het gebied van toetsing geformuleerd.

De beoordelingscriteria zijn van tevoren bekend bij de studenten, maar zij wijzen er wel op dat zij soms verschillen merken in de beoordeling tussen beoordelaars. De opleiding heeft verschillende maatregelen genomen die de betrouwbaarheid van de beoordeling ten goede komen.

Beoordelaars nemen op regelmatige basis deel aan kalibratiesessies en scriptiebesprekingen. Uit de kalibratiesessies bleek dat sommige beoordelaars de beoordelingscriteria verschillend interpreteerden. Daarom vindt nu aan de voorkant intercollegiaal overleg plaats over weging, interpretatie en instructie. Ook participeert de opleiding in landelijke kalibratiebijeenkomsten. Er wordt door de opleiding gebruik gemaakt van tweede beoordelaars en externe beoordelaars bij vaardigheidstoetsen, portfolio assessments en afstudeerwerken. In het beoordelingsproces van het afstuderen zet de opleiding een derde beoordelaar in als er sprake is van een verschil tussen de eerste en tweede beoordelaar.

Borging kwaliteit van de toetsing

De examencommissie van de opleiding Verpleegkunde en Associate Degree Zorg en Technologie bewaakt en monitort de kwaliteit van de toetsing en het afstuderen. Zuyd Hogeschool werkt met een Handboek Examencommissies, dat als leidraad voor het functioneren van examencommissies fungeert. De examencommissies van Zuyd Hogeschool houden wekelijks bijeenkomsten, waarbij zij over de academies heen ervaringen en kennis met elkaar

uitwisselen. Vanaf kalenderjaar 2020 zal de examencommissie in een nieuwe samenstelling werkzaam zijn. Eind 2019 zal een nieuwe voorzitter de zittende voorzitter vervangen. Daarnaast is de vacature voor een extern lid vervuld. De examencommissie heeft hierbij gekeken naar kandidaten met specifieke expertise op het gebied van juridische zaken.

De examencommissie werkt nauw samen met de toetsdeskundigen. Het panel heeft gesproken met een bevoegen vertegenwoordiging van de examencommissie, waaronder de voorzitter en secretaris. Het panel constateert dat de examencommissie de wettelijke taken naar behoren vervult. Ook is de samenstelling van de examencommissie in lijn met wet- en regelgeving.

In de afgelopen periode waren de wisseling van docenten en het borgen van de kwaliteit van de toetsing in het uitfaserende curriculum aandachtspunten voor de examencommissie. Het panel heeft op basis van wat zij gezien heeft en het verhaal van studenten, docenten en examencommissie over het uitfaserende curriculum alle vertrouwen in de borging van de kwaliteit van de toetsing daarvan.

Toetsing van de IPOS competenties

De IPOS competenties worden als integraal onderdeel van de modules getoetst. Dit geldt ook voor het afstuderen, waar de IPOS competenties mee zijn genomen in de rubrics behorend bij de twee beroepsproducten. Aparte toetsing op IPOS vindt plaats in het IPCoP programma, in leerjaar 1, 2 en in leerjaar 3 of 4. De IPCoP opdrachten worden ook door het werkveld beoordeeld. De toetsvorm is een assessment, op basis van een portfolio met de opdrachten van de interprofessionele bijeenkomsten en een reflectie van de student. Docenten gebruiken rubrics om te beoordelen. Het panel waardeert deze rubrics om de IPOS competenties te toetsen, waarbij studenten op voldoende wijze feedback en feedforward ontvangen op hun ontwikkelingen.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding (voltijd- en duale variant) ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

De opleiding heeft het afstuderen in lijn met het landelijke opleidingsprofiel BN2020 ingericht. Het afstuderen bestaat uit twee onderdelen, Handelen en Advies, met een geïntegreerd praktijklerentraject. Het panel vindt dat de opleiding hiermee een passend afstudeerprogramma neerzet. In het onderdeel Handelen laten studenten met behulp van een casestudy zien vaardig en kundig te zijn in de rol van zorgverlener. Studenten tonen in het onderdeel Advies aan dat zij over onderzoekend vermogen beschikken. Middels een analyse van een praktijkvraagstuk komen studenten tot een advies ter verbetering van de beroepspraktijk.

Het panel constateert dat de opleiding een adequate begeleiding in afstudeerfase biedt. Er is een begeleider vanuit de opleiding bij het afstuderen van een student betrokken (docentbegeleider en thesisbegeleider). Daarnaast heeft de student een werkplekbegeleider op de praktijkwerkplek. Vanuit de opleiding is er naast deze begeleiding tijdens de afstudeerfase een ondersteunende structuur opgezet, die bestaat uit thesiskringen, leernetwerken en colleges/workshops.

De afstudeerwerken die het panel heeft gezien zijn van hbo-niveau en relevant voor de verpleegkundige praktijk. Het panel kan zich vinden in de beoordelingen die het gezien heeft. Zowel het werkveld als afgestudeerden vinden dat de opleiding opleidt tot startbekwame verpleegkundigen, met een solide basis aan kennis en vaardigheden om verder door te kunnen groeien in zelfstandigheid en in hun positie in de organisatie.

Onderbouwing

Afstuderen

Alle studenten van de opleiding Verpleegkunde, ongeacht het onderwijsprogramma of -traject dat zij volgen, studeren op dezelfde wijze af. Met de invoering van het nieuwe curriculum is ook het afstudeertraject opnieuw ingericht, passend bij de onderliggende uitgangspunten van het opleidingsprofiel BN2020. Landelijk is daarbij afgesproken om in het afstuderen twee onderdelen te onderscheiden, wat heeft geleid tot de beroepsproducten “Handelen” en “Advies”. In deze twee beroepsproducten staat de praktijk centraal. In de afstudeerfase behaalt de student in totaal 60 EC (30 EC per beroepsproduct). Het werken aan de beroepsproducten gaat gepaard met praktijkleren, wat onderdeel van de beoordeling vormt. Met beide beroepsproducten draagt de student bij aan de ontwikkeling en verbetering van de beroepspraktijk. Studenten ontvangen voorafgaand aan het afstuderen de Praktijkhandleiding Afstuderen, waarin duidelijk is beschreven waar zij aan moeten voldoen, welke leeuikkomsten de beroepsproducten afoetsen en het beoordelingsproces en bijbehorende formulieren. De handleiding is zowel voor studenten als begeleiders (van de opleiding en de praktijk) bedoeld. De opleiding geeft in de handleiding rolbeschrijvingen van de betrokkenen bij het afstuderen en een toelichting op de regelingen en bevoegdheden van de student tijdens het afstuderen in de praktijk. Hiermee is voor alle partijen duidelijk welke verwachtingen zij van elkaar mogen hebben.

In het beroepsproduct “Handelen” staat een casestudy centraal. In dit beroepsproduct toont de student aan op het hoogste niveau te functioneren in de rol van zorgverlener, daarbij gebruikmakend van de daarbij behorende ondersteunende CanMEDS-rollen. Ten behoeve van het praktijkleren stelt de student een plan van aanpak op, dat het kader vormt. Dit plan van aanpak wordt afgestemd met de praktijkbegeleider. De regie over het behalen van de leeruitkomsten en bijbehorende competenties komt zo meer bij de student te liggen. Ook maakt dit het mogelijk voor de student om extra aandacht te geven aan de ontwikkeling van bepaalde competenties.

Middels een verslag reflecteert de student op de verleende zorg. Gedurende de eerste fase van het praktijkleren wordt de casestudy door de student gekozen, de beschrijving ervan legt hij/zij voor ter akkoord aan de docentbegeleider. In de casestudy staat de verleende zorg, de beschrijving ervan en de reflectie erop centraal. Daarnaast geeft de student aan de hand van de casestudy een advies ter verbetering van de praktijk. De nadruk in dit beroepsproduct ligt op de rol van zorgverlener. Het panel is positief over de wijze waarop de opleiding het beroepsproduct “Handelen” vormgeeft, met het advies om de focus beperkt te houden. In dit onderdeel neigt de opleiding ernaar om alle rollen mee te nemen, wat het in de ogen van het panel omvangrijk maakt. Het panel adviseert de opleiding een duidelijke keuze te maken voor die CanMEDS-rollen die met het beroepsproduct “Handelen” te maken hebben.

De opleiding stelt eisen aan de casestudy om vast te stellen dat de specifieke situatie de voorwaarden schept voor de student om zijn/haar functioneren op het eindniveau te kunnen laten zien. Tijdens het werken aan het beroepsproduct “Handelen”, wordt van studenten ook verwacht dat zij hun interprofessionele competenties verder ontwikkelen, door deel te nemen aan de IPCoP. De afstudeerhandleiding bevat duidelijke instructies ten aanzien van op te leveren IPOS producten in deze fase van het afstuderen.

In het beroepsproduct “Advies” laat de student zien over onderzoekend vermogen te beschikken, om daarmee een bijdrage te leveren aan de verpleegkundige praktijk. De CanMEDS-rol “Reflectieve EPB professional” staat centraal, waaraan de andere rollen die de student in dit beroepsproduct laat zien ondersteunend zijn. De student toont in dit beroepsproduct aan dat hij/zij in staat is aan de hand van een praktijkvraagstuk een onderzoek uit te voeren, leidend tot (een) aanbeveling(en) ter verbetering van de praktijk. Groepswerk of duo-werk is toegestaan. Elke student ontvangt een individuele beoordeling, wat het resultaat is van het schriftelijke product (60% van het eindcijfer) en het verantwoordingsgesprek (40%). Het panel is van mening dat de individuele beoordeling hiermee voldoende geborgd is.

Ook gedurende de periode dat de student aan het advies werkt, vindt praktijkleren plaats. Op dezelfde wijze als bij het beroepsproduct Handelen, maakt de student bij het praktijkleren gebruik van een plan van aanpak. Om tot het beroepsproduct Advies te komen, doorloopt de student twee fasen: de eerste fase waarin het fundament voor het onderzoek gelegd wordt: de beschrijving van het vraagstuk, theoretisch kader en methodologie. In de tweede fase volgt de dataverzameling, resultaten, conclusie en advies. Met de tweede fase mag de student starten als de eerste beoordelaar akkoord is met het product uit de eerste fase.

Het panel vindt dat de opleiding op de goede weg is met het vormgeven van het beroepsproduct “Advies”. Wel heeft het afstudeeronderdeel “Advies” in de ogen van het panel op dit moment nog teveel het karakter van een “scriptie”. Het panel adviseert de opleiding in de doorontwikkeling van dit beroepsproduct de nadruk te leggen op de advies- en implementatiecomponent.

Onderzoekstechnieken kunnen een plaats krijgen in de minoren, terwijl in het beroepsproduct de

focus op kwaliteitsbevordering van de professionele praktijk ligt. Naar mening van het panel zou het afstuderen dan nog beter aansluiten bij wat met het opleidingsprofiel BN2020 is beoogd. Beide beroepsproducten in ogenschouw nemend, adviseert het panel aan de opleiding om de mogelijkheden te verkennen om een link te leggen tussen de twee beroepsproducten. De casestudy in het beroepsproduct “Handelen” staat nu los van het praktijkvraagstuk in het beroepsproduct “Advies”. Voor zowel de student als het werkveld biedt samenhang tussen de beroepsproducten een mogelijkheid tot verdieping.

Het panel constateert dat de afstudeerwerken van de opleiding in lijn zijn met het landelijke opleidingsprofiel BN2020, dat de basis vormt voor het gehele curriculum. Alle leeruitkomsten worden op het gewenste eindniveau getoetst in de afstudeerfase. Het panel vindt het een sterk punt dat de opleiding in de afstudeerfase het praktijkleren combineert met de beroepsproducten Handelen en Advies. In de afstudeerfase laten studenten zien dat zij zich de rollen en competenties van de verpleegkundige zodanig hebben eigengemaakt dat zij in staat zijn complexe praktijksituaties het hoofd te bieden.

Begeleiding afstuderen

De opleiding vindt het voor de ontwikkeling van het beroepsbeeld van belang dat studenten in de afstudeerfase in aanraking komen met andere professionals die vergelijkbare rollen vervullen. In het bijzonder geldt dat voor de hbo-verpleegkundige. De begeleiding in de afstudeerfase vindt plaats tegen deze achtergrond. Studenten worden begeleid door een docentbegeleider vanuit de opleiding en een werkplekbegeleider op de werkplek in de praktijk. De opleiding verzorgt de coaching en beoordeling, de praktijk schept een leerklimaat waarin de student kan werken aan de leerdoelen. Hierover maken werkplekbegeleider en student afspraken. De student mag daarbij rekenen op coaching en ondersteuning vanuit de werkplekbegeleider. Tijdens het onderdeel Handelen begeleidt een docentbegeleider de student, gedurende het onderdeel Advies is dit de thesiskringbegeleider.

Gedurende het afstudeeronderdeel Advies nemen studenten deel aan leernetwerkbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten bespreken verschillende stakeholders aspecten van advisering en implementatievraagstukken aan de hand praktijkvragen met elkaar. Deelnemers zijn de vraagstellers (bijvoorbeeld het werkveld of een lectoraat), studenten, werkplekbegeleiders, thesiskringbegeleider. De regie ligt bij de studenten en de ervaring en kennis die zij opdoen kunnen zij in het eigen adviestraject toepassen.

Om studenten ondersteuning te bieden bij het schrijven van het advies, nemen zij deel onder andere deel aan thesiskringen en colleges/workshops.

De werkplekbegeleider en docentbegeleider of thesiskringbegeleider hebben op verschillende momenten contact met elkaar. Er is telefonisch contact of een bezoek mogelijk, als dat wenselijk is. In ieder geval is er contact op het moment van de tussenevaluatie, halverwege het praktijkleren. Bij de afronding van de periode praktijkleren tijdens het onderdeel Handelen doet de werkplekbegeleider de eindevaluatie, in het geval van een mogelijke uitkomst “niet voldaan” vindt dit plaats in bijzijn van de docentbegeleider. Bij het onderdeel Advies vindt de eindevaluatie altijd plaats tijdens de laatste leernetwerkbijeenkomst, in bijzijn van de thesiskringbegeleider.

Het werkveld gaf tijdens het gesprek met het panel aan dat het goed zou zijn om het contact in de begeleiding tussen de opleiding en de praktijkinstelling te intensiveren. Uit informatie van studenten valt op te maken dat de kwaliteit van begeleiding wisselt, maar minder goede

ervaringen doen zich met name in de eerste twee jaar van de opleiding voor. In standaard 2 is beschreven hoe de opleiding hiermee omgaat.

Het panel vindt de begeleiding van studenten in de afstudeerfase adequaat. De begeleiding kent verschillende vormen en is toegesneden op de fase in het afstuderen waarin studenten zich bevinden. Het panel sluit zich aan bij de opmerking van het werkveld met de constatering dat er nog ruimte voor verbetering is van de begeleiding tijdens het praktijkleren, door regelmatig contact tussen opleiding en praktijkinstelling te organiseren. Rekening houdend met de dagelijkse praktijk en werkdruk in de zorg zou gedacht kunnen worden aan meerdere korte contactmomenten, per telefoon of skype.

Kwaliteit afstudeerwerken

Het panel heeft zestien eindwerken bestudeerd, met een representatieve verdeling over de varianten en onderwijsprogramma's. Er zijn vier eindwerken van studenten uit het vwo-traject door het panel bekeken, drie van studenten uit de duale variant, negen van studenten uit de reguliere voltijdvariant waarvan één inclusief het Praktijk Ondersteuners in de Huisartsenpraktijk (POH) traject. Dit traject wordt vanaf 2019 niet meer aangeboden. Er is gekeken naar spreiding in resultaten en de nadruk heeft gelegen op de meest recente eindwerken (2018-2019). Met deze set aan eindwerken heeft het panel een goed beeld gekregen van de gerealiseerde leerresultaten van de verpleegkundigen. Het panel kan zich vinden in de beoordeling van de afstudeerwerken. Wel merkt het panel op dat de beoordeling van het verantwoordingsgesprek in sommige gevallen kan winnen aan navolgbaarheid, door een uitgebreidere onderbouwing van het resultaat in de beoordelingsformulieren op te nemen.

Kwaliteit alumni

Het werkveld is tevreden over de afgestudeerde verpleegkundigen van Zuyd Hogeschool. Deze afgestudeerden laten zien dat zij goed beslagen ten ijs komen om in de praktijk aan de slag te gaan. Het werkveld ziet beginnende professionals met verantwoordelijkheidsgevoel, een proactieve houding en flexibiliteit als het gaat om veranderingen. Het werkveld signaleert een verschil tussen afgestudeerde verpleegkundigen van de voltijd- en de duale variant. Afgestudeerden aan de duale variant hebben meer praktijkervaring, maar beschikken over minder brede praktijkervaring door de gekozen richting Klinische Zorg of Ouderenzorg. Zowel het werkveld als studenten zijn van mening dat de opleiding een goede startpositie voor verpleegkundigen creëert. Deze vormt de basis vanuit waar de afgestudeerden verder kunnen groeien in hun rol en hun weg vinden in de organisatie waar zij aan het werk gaan. Het panel stelt vast dat de opleiding startbekwame hbo-professionals opleidt, die zich toegerust voelen om in de zorgsector aan de slag te gaan.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel voltijd variant	Oordeel duale variant
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

De opleiding Verpleegkunde van Zuyd Hogeschool leidt studenten op tot breed inzetbare verpleegkundigen, die beschikken over kennis en vaardigheden passend bij zowel regionale als landelijke vraagstukken. Met het integreren van de zorggebieden (Voorzorg, Gemeenschapszorg, Laagcomplex tot Complexe zorg en Hoogcomplex zorg) in het programma zet de opleiding een actueel curriculum neer, waarmee zij vooruit durft te lopen.

Gedurende de gehele opleiding vormt Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken (IPOS) onderdeel van het onderwijs. Studenten kunnen het eigen beroep positioneren ten opzichte van andere disciplines in de zorg. Ook zijn zij in staat zorgvragen integraal te benaderen in samenwerking met andere professionals. Afgestudeerden aan de opleiding tonen aan de beoogde leerresultaten te hebben gerealiseerd en zijn startbekwaam.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo opleiding Verpleegkunde (zowel de voltijd- als de duale variant) van Zuyd Hogeschool als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

- De opleiding slaagt er goed in de verbinding te leggen tussen actuele ontwikkelingen en het opleidingsprofiel. Het panel adviseert de opleiding oog te blijven houden voor de situatie in de praktijk, om te voorkomen dat de opleiding te ver vooruit gaat lopen.
- Het panel adviseert de opleiding om het contact met het werkveld te optimaliseren door:
 - a) De werkveldadviescommissie te verbreden en te versterken zodat alle zorggebieden vertegenwoordigd zijn.
 - b) Bijeenkomsten voor het werkveld transparant neer te zetten, zodat prioriteiten samen gesteld kunnen worden.
 - c) Verbindingen te maken op strategisch niveau met praktijkinstellingen, bijvoorbeeld door opzetten van een raad van advies.

Standaard 2

- Begeleiding door een hbo-opgeleide professional is in sommige domeinen op de werkvloer moeilijk realiseerbaar. Het panel beveelt de opleiding aan om de kwaliteit van de begeleiding op de stageplek te blijven monitoren, zeker met het oog op de groei van de opleiding.
- De groei van de opleiding brengt een dynamiek met zich mee van een hoge werkdruk voor zittende docenten en verloop van (nieuwe) medewerkers. Het panel adviseert aandacht te houden voor het behoud van de vitaliteit van het docententeam.

Standaard 4

- Het panel adviseert de opleiding om het beroepsproduct “Handelen” een duidelijker focus te geven, door een keuze te maken voor die CanMEDS-rollen die met dit beroepsproduct te maken hebben.
- Vanuit het perspectief van BN2020, gaat het in het beroepsproduct “Advies” om kwaliteitsbevordering in professioneel handelen. Het panel adviseert de opleiding in de doorontwikkeling van het beroepsproduct “Advies” de nadruk te leggen op de advies- en implementatiecomponent. Onderzoekstechnieken kunnen een plaats krijgen in de minoren.
- Het panel adviseert de opleiding om een link te leggen tussen de twee beroepsproducten “Handelen” en “Advies”, om zo een verdiepingsslag mogelijk te maken, voor zowel werkveld, als studenten.
- Om de beoordeling van het verantwoordingsgesprek transparanter te maken, adviseert het panel een uitgebreidere onderbouwing in de beoordelingsformulieren op te nemen.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

PROGRAMMA VISITATIE VERPLEEGKUNDE ZUYD HOGESCHOOL

Datum **DINSDAG 8 OKTOBER 2019**

Ruimte **Zuyd Hogeschool, Nieuw Eyckholt 300, Heerlen – ruimte C.1.109**

Tijd	Onderdeel	Wie
09.00 – 09.10 uur	Aankomst en ontvangst panel	<ul style="list-style-type: none"> - Teamleider Verpleegkunde (duale varianten, commissies) - Teamleider Verpleegkunde (module 1 t/m 9, instroom) - Auditor dienst O&O Zuyd Hogeschool - Teamleider Verpleegkunde (afstuderen incl. IPOS, keuzeonderwijs)
09.10 – 09.40 uur	Presentatie opleiding Verpleegkunde	<ul style="list-style-type: none"> - Teamleider Verpleegkunde (module 1 t/m 9, instroom)
09.40 – 10.30 uur	Bestudering materiaal en pauze panel	
10.30 – 11.30 uur	Gesprek met studenten en alumni	<ul style="list-style-type: none"> - 4e jaars student HBO-V duaal Klinische Zorg - Verpleegkundige i.o. MUMC+ / lid Studentenoverleg / lid Ontwikkelgroep duaal Klinische Zorg - 2e jaars student HBO-V voltijd - Verpleegkundige i.o. / lid Studentenoverleg - 3e jaars student HBO-V T - Verpleegkundige i.o. / leerling Anesthesiemedewerker - 3e jaars student HBO-V duaal Ouderenzorg - Verpleegkundige i.o. / lid Academieraad Verpleegkunde - 3e jaars student HBO-V VWO-traject - Verpleegkundige i.o. / lid Academieraad Verpleegkunde - 2e jaars student HBO-V VWO-traject - Verpleegkundige i.o. / NVMO werkgroep Interprofessional Education & Collaboration (IPE&C) - HBO-V voltijd afgestudeerd juli 2018 pilot Afstuderen Advies - VWO-traject / POH afgestudeerd juli 2019 oud curriculum - HBO-V / POH afgestudeerd juli 2019 oud curriculum - HBO-V voltijd / duaal afgestudeerd juli 2018 pilot Afstuderen Advies

11.30 – 12.30 uur	Gesprek met docenten	<ul style="list-style-type: none"> - Docent Afstuderen, lid lectoraat Wijkgerichte Zorg - Docent geheel curriculum, coördinator Praktijkbureau - Docent geheel curriculum, coördinator Basisjaren en coaching - Coördinator en docent Afstuderen Advies, coördinator VWO-traject - Coördinator en docent Afstuderen Handelen - Coördinator T-stroom, lid Curriculumcommissie, lid Werkveldcommissie
12.30 – 13.15 uur	Lunch	
13.15 – 13.45 uur	Directie en MT	<ul style="list-style-type: none"> - Teamleider Verpleegkunde (duale varianten, commissies) - Teamleider Verpleegkunde (module 1 t/m 9, instroom) - Teamleider Verpleegkunde (afstuderen incl. IPOS, keuzeonderwijs) - Directeur Academie voor Verpleegkunde - Teamleider Verpleegkunde (deeltijd)
13.45 – 14.30 uur	Borging, toetsing, Curriculumcommissie	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinator duaal Ouderenzorg, lid Ontwerpteam, lid Academieraad - Secretaris Examencommissie, docent, trainer - Lid Examencommissie, afstuderen - Lid Toetscommissie, lid Curriculumcommissie, coördinator duaal Klinische Zorg - Voorzitter Examencommissie, docent V-HBO-V - Lid lectoraat Professionalisering van het onderwijs, voorzitter Curriculumcommissie, lid Ontwerpteam
14.30 – 15.00 uur	Gesprek met werkveld	<ul style="list-style-type: none"> - Opleidingsfunctionaris Zuyderland Academie - Procesregisseur en docent Duale opleiding Ouderenzorg Meandergroep - Coördinator praktijkopleidingen Mondriaan

15.00 – 15.15 uur	Pauze	
15.15 – 16.00 uur	Aanvraag Bijzonder Kenmerk IPOS	<ul style="list-style-type: none"> - Teamleider Verpleegkunde (duale varianten, commissies) - Lid lectoraat Wijkgerichte Zorg, lid werkgroep IPOS - Lid lectoraat Autonomie en Participatie van Chronisch Zieken, voorzitter werkgroep IPOS - Teamleider Verpleegkunde (afstuderen incl. IPOS, keuzeonderwijs) - Lid lectoraat Autonomie en Participatie van Chronisch Zieken, hoofddocent IPOS - Lid Kwaliteitscommissie, lid Academieraad, lid werkgroep IPOS - 2e jaars student HBO-V VWO-traject - Verpleegkundige i.o. / NVMO werkgroep Interprofessional Education & Collaboration (IPE&C) - Lector Wijkgerichte Zorg (met aandachtsgebied IPOS)
16.00 – 16.20 uur	Eventueel 2 ^e gesprek directie en MT	
16.20 – 17.15 uur	Panelberaad	
17.15 – 17.30 uur	Terugkoppeling door het panel	

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

A. Kerndocumenten op de portal

- Zelfevaluatie Bacheloropleiding Verpleegkunde
- Blauwdruk 2.0 Curriculum BN2020 Bacheloropleiding Verpleegkunde Zuyd
- Blauwdruk 3.0 Curriculum BN2020 Bacheloropleiding Verpleegkunde Zuyd
- Jaarplan Verpleegkunde 2019-2020
- Bemensing commissies en overleggen
- Leerinhouden
- Factsheet opleidingsvarianten Verpleegkunde 2018-2019
- OER Verpleegkunde 2018-2019
- Overzicht docenten Verpleegkunde Zuyd
- Voorstel toetsreductie M1-M9
- Jaarverslag 2017-2018 examencommissie Verpleegkunde en AD Zorg en Technologie
- Toetsnota 2019-2024
- Complexiteit van de verpleegsituatie (niveau beschrijving)
- Overzicht studenten per variant
- Overzicht docenten
- Voorbeelden toetsmatrijzen
- Definitieve handleiding afstudeeronderdelen "Handelen" en "Advies"
- Onderzoeksbeleidsnotitie "Praktijkgericht onderzoek als brug naar de toekomst. Onderzoeksbeleidsplan opleiding Verpleegkunde 2012-2017"
- Overzicht afstudeerders en afstudeerwerken

B. Ondersteunende documentatie voor de visitatie

- Handboek Examencommissies Zuyd Hogeschool
- Schrijfwijzer 2.0 HBO Bachelor Verpleegkunde
- Praktijkleren 3^e jaar HBO-V Duaal Klinische Zorg. Handleiding cohort 2018-2019
- Jaarplan themagroepen 2018-2019
- Jaarverslag themagroepen 2017-2018
- Evaluatierapport Pilot herziening afstuderen: afstuderen volgens BN2020
- Rapportage internationalisering Verpleegkunde
- Rubrics projectplan Module 9
- Toetsmatrijs cognitieve toets Module 1 Voorzorg

C. Representatieve selectie toetsen

- Selectie toetsen ter inzage op de visitatiedag

D. Bijzonder kenmerk

- Aanvraag bijzonder kenmerk Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken
- IPOS sleutelcompetenties
- IPOS output 2017-2018/2018-2019 (publicaties, presentaties, workshops, scripties)
- Poster verbinding Onderwijs, Onderzoek en Praktijk